

Asia: VN/15033/2019-LVM-157

Luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenteen automaatiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

28.5.2021

Liikenne- ja viestintäministeriö

Asia: Luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenteen automaatiosta

Autoliitto kiittää mahdollisuudesta saada lausua tässä asiassa.

Liikenteen automaatio ja digitalisaatio mahdollistavat entistä turvallisemman ja tehokkaamman liikennejärjestelmän. Tieliikenteessä automaatio edistyy askel askeleelta, varuste varusteelta erilaisten kuljettajaa avustavien järjestelmien kautta.

Turvallisempien ajoneuvojen yleistyminen näkyy muun muassa liikenneturvallisuuden parantumisena. Suomen ajoneuvokanta kuitenkin vanhenee koko ajan, minkä takia uusien järjestelmien yleistyminen ja niistä saadut hyödyt laahaavat pahasti perässä. Kun tähän otetaan vielä koko ajan paheneva väyläverkoston korjausvelka, niin olemme jo valmiiksi takamatkalla tieliikenteen automatisaatioissa. Automatisaation kannaltakin ajoneuvokannan uudistaminen sekä tieverkon korjausvelan kääntäminen laskuun ovat erittäin tärkeässä roolissa.

On hyvä, että esteitä liikenteen automatisaation edistämiseltä poistetaan muun muassa nykyaikaistamalla lainsäädäntöä ja mahdollistamalla pilottihankkeiden toteuttamista. Myös

tutkimukseen ja kehitykseen on tärkeää saada panostuksia. Suomen pienuus antaa hyvät mahdollisuudet tiettyjen pilottihankkeiden toteuttamiseen, mutta automatisaatiosta mahdollisesti joskus saatavat hyödyt pitää suhteuttaa julkisiin investointeihin. Valtion tulee olla ennen kaikkea mahdollistaja, ei rahoittaja. Valtion ei kuulu kehittää liiketoimintamalleja yksityisille yrityksille.

Sekä digitaalisen että fyysisen infrastruktuurin kehittäminen on erittäin tärkeää ja kannatettavaa. Infran kehittämisessä ei saa kuitenkaan unohtaa olemassa olevan infrastruktuurin kunnossapitoa. Tavarat ja ihmiset eivät kulje tulevaisuudessakaan huonokuntoista siltaa pitkin, vaikka tien varrella oleva internetyhteys olisi kuinka nopea tahansa ja tieto kulkisi vauhdikkaasti ajoneuvojen välillä. Periaatepäätöksen hyvät suunnitelmat jäävät toteutumatta, jos rahoituksesta ei huolehdita.

Liikenteestä, ajoneuvoista sekä niiden omistajista, haltijoista ja kuljettajista on mahdollista kerätä koko ajan enemmän dataa. Tiettyjen tietojen jakaminen on tärkeää liikenteen sujuvuuden, turvallisuuden ja monien muiden tekijöiden kannalta. On tärkeää määrittää, mitä tietoja, kenelle ja milloin jaetaan ja kuka jakamisesta päättää. Kuluttajan kuuluu saada päättää omien henkilötietojensa lisäksi esimerkiksi omistamiensa ajoneuvojen tiedoista ja niiden käytöstä. Myös ajoneuvojen keräämä ja välittämä tieto on henkilötietoa. Palveluiden tulee olla niin laadukkaita, että kuluttajat haluavat niitä käyttää. Kuluttajien tietosuojan tulee suhtautua vakavasti eikä vain haasteena, joka pitää hoitaa alta pois.

Digitalisuutta ja automaatiota kehitettäessä tulee varmistaa myös se, ettei valtion omistamista yhtiöistä, kuten Traffic Management Finland Oy, synny toimijoita, jotka keräävät monopoliasemassa tietoa ja rahastavat myymällä sitä eteenpäin. Tienkäyttäjien yksityisyyteen liittyvien tietojen suojaaminen on keskeinen osa ihmisten liikkumisen vapautta. Näin ollen siihen, ettei näitä tietoja kerätä tai käytetä yksilöitävällä tavalla, on kiinnitettävä kaikissa ratkaisuisissa erityistä huomiota.

Kunnioitavasti,

Pasi Nieminen

Autoliitto Ry

Tolvanen Jukka

Autoliitto ry